

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.

ตามที่กรมป่าไม้ ได้นำร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ฉบับผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) วาระที่ ๑ รับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ฉบับผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) วาระที่ ๑ ผ่านทางช่องทางเว็บไซต์กรมป่าไม้ (www.forest.go.th) และเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

กรมป่าไม้ ขอเรียนว่า บัดนี้ ได้สิ้นสุดระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็นแล้ว จึงขอรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ฉบับผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) วาระที่ ๑ ดังนี้

๑. วิธีการ ระยะเวลา และกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องใน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ก. ขั้นตอนก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยเป็นการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยกร่างเสนอในเบื้องต้น (ร่างฯ แรก) ซึ่งมีการรับฟังความคิดเห็น ๕ วิธี ดังนี้

วิธีที่ ๑ : การจัดโครงการสัมมนา เรื่อง “(ร่าง) พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.” จัดโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๙ ณ ห้องประชุมกรมการหมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒ ซึ่งมีกลุ่มผู้เข้าร่วมการสัมมนา ประกอบด้วย

- ๑) ผู้แทนคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ๒) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติ
- ๓) คณะทำงานขับเคลื่อน (ร่าง) พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.
- ๔) ผู้แทนหน่วยงานรัฐ
- ๕) ผู้แทนหน่วยงานภาคเอกชน
- ๖) ผู้แทนการศึกษา
- ๗) ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภูมิภาค
- ๘) ผู้แทนภาคสื่อมวลชน

วิธีที่ ๒ : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมป่าไม้(ลงระบบ ครั้งที่ ๑) ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ถึง วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ดังนี้

- ๑) ช่องทางที่ ๑ เว็บไซต์กรมป่าไม้ คือ <http://www.forest.go.th/>
- ๒) ช่องทางที่ ๒ เว็บไซต์สำนักจัดการป่าชุมชน คือ <http://new.forest.go.th/community/th/>
- ๓) ช่องทางที่ ๓ เว็บไซต์ป่าชุมชนออนไลน์ คือ <http://cmfonline.forest.go.th/>
- ๔) ช่องทางที่ ๔ เว็บไซต์ Facebook เพจสำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้ คือ <https://www.facebook.com/สำนักจัดการป่าชุมชน-กรมป่าไม้-๔๓๐๓๐๕๕๖๗๑๔๖๐๕/>

โดยผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ผ่านระบบดังกล่าว ทั้งในส่วนของภาครัฐและภาคประชาชน จำนวน ๒๔๗ คน เห็นด้วย ๑๖๗ คน ไม่เห็นด้วย ๓ คน และผู้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ ๗๑ คน

วิธีที่ ๓ : กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดประชุมหารือความคิดเห็นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมชั้น ๑๗ อาคารกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อหาข้อยุติเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี เนื่องจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อแจ้งว่า มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งมอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป โดยมีหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมหารือ ประกอบด้วย

- ๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- ๓) สำนักงานศาลยุติธรรม
- ๔) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ๕) กระทรวงยุติธรรม
- ๖) กระทรวงอุตสาหกรรม
- ๗) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๘) กระทรวงการคลัง
- ๙) กระทรวงกลาโหม
- ๑๐) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

วิธีที่ ๔ : เนื่องจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือ แจ้งว่า สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ของคณะกรรมการการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาเพื่อดำเนินการ โดยในการนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งมอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลักรับข้อเสนอแนะ

ของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ได้จัดรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ (ครั้งที่ ๒) โดยนำร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. (ที่แก้ไขข้อความตามข้อยุติและข้อเสนอจากที่ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่ให้ข้อเสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ และข้อเสนอแนะจากรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันนิติบัญญัติแห่งชาติ) รับฟังความคิดเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ (ลงระบบ ครั้งที่ ๒) ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ ถึง วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ดังนี้

๑) ช่องทางที่ ๑ เว็บไซต์กรมป่าไม้ คือ <http://www.forest.go.th/>

๒) ช่องทางที่ ๒ เว็บไซต์สำนักจัดการป่าชุมชน คือ <http://new.forest.go.th/community/th/>

๓) ช่องทางที่ ๓ เว็บไซต์ป่าชุมชนออนไลน์ คือ <http://cmfonline.forest.go.th/>

๔) ช่องทางที่ ๔ เว็บไซต์ Facebook เพจสำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้ คือ <https://www.facebook.com/สำนักจัดการป่าชุมชน-กรมป่าไม้-๔๓๐๓๐๕๕๖๗๑๔๖๐๕/>

๕) ช่องทางที่ ๕ เว็บไซต์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ <http://www.mnre.go.th/th/index>

๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดประชุมหารือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมหารือ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๒ อาคารเทียมนคมกฤต เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันนิติบัญญัติแห่งชาติ และรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. (ที่แก้ไขข้อความตามข้อยุติและข้อเสนอจากที่ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่ให้ข้อเสนอความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐) โดยมีหน่วยงานและผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย

๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓) คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔) คณะทำงานขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.

๔) สำนักนายกรัฐมนตรี

๕) สำนักงานสภาพัฒนาการ

๖) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๗) กระทรวงศึกษาธิการ

๘) กระทรวงยุติธรรม

- ๙) กระทรวงศาลยุติธรรม
- ๑๐) กระทรวงกลาโหม
- ๑๑) กระทรวงอุตสาหกรรม
- ๑๒) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ๑๓) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๑๔) กระทรวงการคลัง
- ๑๕) กระทรวงมหาดไทย
- ๑๖) คณะวนศาสตร์
- ๑๗) มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ๑๘) บริษัท สยามฟอเรทรี จำกัด
- ๑๙) ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า
- ๒๐) บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
- ๒๑) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- ๒๒) เครือข่ายป่าชุมชน

วิธีที่ ๕ : ข้อมูลจากการประชุมคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ชั้น ๒ อาคารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล โดยที่ประชุมมอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมป่าไม้ ได้รับความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน เพื่อพิจารณาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ข้อคัดค้าน หรือความเห็นของส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
๑. บทนิยาม คำว่า “ป่า” (ร่างมาตรา ๓)	ภาคเอกชน (จากการรับฟัง ความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยี สารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ (ลงระบบ ครั้งที่ ๑)) ควรเพิ่มเติมคำว่า “ป่า” : ที่ดินที่มี ต้นไม้ หรือพืชพรรณ ตามธรรมชาติ ซึ่งเป็นที่ดินที่ยังไม่มี บุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน	เห็นควรคงตามร่างเดิม เนื่องจากนิยามคำว่า “ป่า” ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดให้มีความหมาย เช่นเดียวกับนิยามตาม พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ควรมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับป่าไม้กำหนดบทนิยามคำว่า “ป่า” ให้เหมือนกันทุกฉบับไม่ควรมีความแตกต่างกัน เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาในการตีความ <u>กรมที่ดิน (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑)</u> ควรแก้ไขนิยามคำว่า “ป่า” เนื่องจากมีความหมายที่กว้างเกินไปทำให้ยากต่อการปฏิบัติเพราะอาจจะรวมถึงแม่น้ำ ลำคลอง สนามหลวง	
๒. นิยามคำว่า “ป่าชุมชน” (ร่างมาตรา ๓)	<u>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค. ๖๐)</u> คำว่า “ป่าชุมชน” ควรระบุให้ชัดเจนกว่านี้ ซึ่งจะทำความเข้าใจไม่ซ้ำซ้อนกับ “ป่าชุมชน” ตามมติคณะรัฐมนตรี <u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> การกำหนดถ้อยคำว่า “หรือ” ต่อท้ายคำว่า “ป่าอนุรักษ์” อาจจะทำให้เกิดความสับสนและเข้าใจได้ว่าเป็น “ป่านอกเขตพื้นที่อื่นของรัฐ”	เห็นด้วยกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงควรปรับปรุงร่างกฎหมายให้ชัดเจน
๓. นิยามคำว่า “ชุมชน” (ร่างมาตรา ๓)	<u>ภาคเอกชน/ประชาชน (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑)</u> ควรเพิ่มผู้มีส่วนได้เสียเข้าไปด้วยเนื่องจากชุมชนที่มีถิ่นฐานรอบป่าอาจมีจำนวนไม่เพียงพอในการบริหารจัดการป่าชุมชนให้บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย	๑) มีความเห็นว่า คำว่า “ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” มีความหมายกว้างและครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ หากเพิ่มคำนี้อาจมีผลกระทบต่อการตีความการขออนุญาตจัดตั้งป่าชุมชน อาจให้สิทธิผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากชุมชนอื่นมายื่นขอจัดตั้งป่าชุมชนในเขตพื้นที่ของ

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
	<u>คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน</u> ควรกำหนดนิยามคำว่า “ชุมชน” ให้มีความหมายสอดคล้องกับกฎหมายอื่น คือ พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑	ชุมชนท้องถิ่น ๒) เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน จึงแก้ไขนิยามคำว่า “ชุมชน” ให้มีความหมายสอดคล้องกับนิยามคำว่า “ชุมชน” พระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑
๔. บทนิยามคำว่า “เขตป่าอนุรักษ์” (ร่างมาตรา ๓)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้ตัดคำว่า “หรือเขตอื่นที่เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร” ออก ซึ่งฉบับที่ผ่านความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และฉบับที่สภาปฏิรูปแห่งชาติเสนอได้กำหนดไว้ ดังนั้น จึงมีประเด็นว่า “พื้นที่ที่มีคุณค่าทางสิ่งแวดล้อม” หมายความว่ารวมถึง พื้นที่ต้นน้ำลำธาร ห้วย หนอง คลอง บึง เป็นต้น ซึ่งมีความหมายกว้างกว่าคำว่า “พื้นที่ต้นน้ำลำธาร” รวมทั้ง ในบทนิยามของฉบับอื่น ๆ ที่ผ่านมาใช้คำว่า “เขตอนุรักษ์” มิใช่เขตป่าอนุรักษ์”	เนื่องจากคำว่า “เขตอนุรักษ์” มีความหมายในเชิงอนุรักษ์หลายด้าน ส่วนคำว่า “เขตป่าอนุรักษ์” มีความสอดคล้องกับนโยบายการป่าไม้ซึ่งใช้คำว่าป่าอนุรักษ์ จึงควรบัญญัติคำนิยามดังกล่าวให้มีความชัดเจน และให้ตัด “เขตอื่นที่เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร” ออก เพื่อนำไปกำหนดไว้ในอนุบัญญัติ
๕. บทนิยามคำว่า “ไม้” (ร่างมาตรา ๓)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ไม้บางชนิดที่ล้มแล้ว อาจจะยังไม่ตาย สามารถแตกกอ แตกหน่อใหม่ได้ ซึ่งหากเพิ่มความจากเดิม “ไม้ทุกชนิดทั้งที่เป็นต้น กอ หรือเถา ไม่ว่าจะยืนต้นหรือล้มลงแล้ว” เป็น “ไม้ทุกชนิดทั้งที่เป็นต้น กอ หรือเถา ไม่ว่าจะยืนต้นหรือล้มลงแล้ว ทั้งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต” จะมีความหมายครอบคลุมและชัดเจนมากขึ้น	เนื่องจากไม้บางชนิดที่ล้มแล้ว อาจจะยังไม่ตาย สามารถแตกกอ แตกหน่อใหม่ได้ จึงเพิ่มความจากเดิม “ไม้ทุกชนิดทั้งที่เป็นต้น กอ หรือเถา ไม่ว่าจะยืนต้นหรือล้มลงแล้ว” เป็น “ไม้ทุกชนิดทั้งที่เป็นต้น กอ หรือเถา ไม่ว่าจะยืนต้นหรือล้มลงแล้วทั้งที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิต” เพื่อให้มีความหมายครอบคลุมและชัดเจนมากขึ้น

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
๖. บทนิยามคำว่า “ของป่า” (ร่างมาตรา ๓)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ควรนิยามคำว่า “ของป่า” ให้แคบลง เพราะชุมชนมีอำนาจในการเข้าไปเก็บหาของป่าตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. โดยไม่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งของป่าบางชนิดมีคุณค่าทางเศรษฐกิจ เช่น สมุนไพร เป็นต้น นอกจากนี้ ควรให้คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน กำหนดเงื่อนไข หรือออกเป็นระเบียบปฏิบัติว่าของป่าชนิดใดบ้างที่สามารถเก็บได้และเก็บได้จำนวนเท่าใด คงเหลือไว้จำนวนเท่าใด เพราะหากชุมชนเก็บของป่าหมดอาจจะทำให้ระบบนิเวศเปลี่ยนได้	ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ในพื้นที่ป่าชุมชนจะต้องกำหนดบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ หรือบริเวณเพื่อการอนุรักษ์เพียงอย่างเดียว ตามร่างมาตรา ๒๐ ซึ่งการเก็บหาของป่าในป่าชุมชนสามารถกระทำได้ในบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ และให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน กำหนด ดังนั้น หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติหรือการเก็บหาของป่าจะต้องนำไประบุในระเบียบ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนอีกชั้นหนึ่ง
๗. บทนิยามคำว่า “ฟัน” (ร่างมาตรา ๓)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> จะต้องมีความชัดเจนว่าใครจะเป็นผู้กำหนดว่า วัสดุที่เหมาะสมจะใช้เป็นเชื้อเพลิงยิ่งกว่าใช้ประโยชน์อย่างอื่นตามนิยาม “ฟัน” และจะต้องมีหลักการพิจารณาหากมีกรณีที่ประชาชนเข้าไปตัดไม้ แต่อ้างว่าเข้าไปตัดฟันเพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิง	เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ดำเนินจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่ป่านอกเขตป่าอนุรักษ์ คือ พื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ จึงได้กำหนดคำนิยามดังกล่าวให้มีหมายเหตุใกล้เคียงกับนิยามคำว่า “ไม้ฟัน” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔
๘. บทนิยามคำว่า “สมาชิกป่าชุมชน” (ร่างมาตรา ๓)	<u>สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑)</u> นิยามคำว่า “สมาชิกป่าชุมชน” มี	ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ นิยามคำว่า “สมาชิกป่าชุมชน” หมายถึง สมาชิกของชุมชนที่มีการประกาศจัดตั้งป่าชุมชน ดังนั้น จึงไม่

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
	ความหมายครอบคลุมบุคคลที่ไม่ได้อยู่อาศัยในบริเวณชุมชนนั้นหรือไม่	ครอบคลุมผู้ที่ไม่ได้อยู่อาศัยในบริเวณชุมชนที่ตั้งของป่าชุมชนนั้น ๆ
๙. บทนิยามคำว่า “องค์กรเอกชน” (ร่างมาตรา ๓)	<u>สถานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> เห็นควรพิจารณาใช้คำว่า “องค์กรประชาสังคม” Civil Society Organizstion (CSO) แทน เนื่องจากปัจจุบันคำว่าองค์กรประชาสังคม มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับมากกว่าคำว่าองค์กรเอกชน (NGO) หรือบัญญัตินิยามคำว่า “องค์กรเอกชน” แต่ให้หมายความรวมถึงองค์กรประชาสังคมด้วย แต่ทั้งองค์กรเอกชน และองค์กรประชาสังคม ก็จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และต้องไม่แสวงหากำไร คุณสมบัติขององค์กรเอกชนที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี เปลี่ยนจากเดิมเป็น ๕ ปี ได้หรือไม่	เห็นด้วย จึงเพิ่มนิยามคำว่า “องค์กรเอกชน” ให้หมายความว่า รวมถึงองค์กรประชาสังคมด้วย เพื่อให้ที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ ประกอบกับองค์กรเอกชน และองค์กรประชาสังคม ก็จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และต้องไม่แสวงหากำไร อีกทั้ง ยังเพิ่มคุณสมบัติขององค์กรเอกชนที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี เปลี่ยนจากเดิมเป็น ๕ ปี
๑๐. บทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน” (ร่างมาตรา ๓)	<u>ภาคเอกชน (จากการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ (ลงระบบ ครั้งที่ ๑))</u> ตัวแทนองค์กรเอกชน ประชาสังคม ประชาชนในพื้นที่ป่าชุมชนหรือตำบล สามารถเสนอตัวแทนจากสภาองค์กรชุมชนตำบล (จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑) เข้าร่วมเป็นเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนด้วย	เห็นด้วยกับความเห็นของสำนักงานศาลยุติธรรม จึงตัดคำว่า “หรือบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อโดยองค์กรเอกชนในท้องถิ่น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ออก เนื่องจากอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ป่าชุมชนตามร่างมาตรา ๔๐ ร่างมาตรา ๔๒ ร่างมาตรา ๔๔ ร่างมาตรา ๔๕ และร่างมาตรา ๔๙ เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
	<u>สำนักงานศาลยุติธรรม</u> (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐) ๑.ไม่ควรกำหนดให้บุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อโดยองค์กรเอกชนในท้องถิ่น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน ๒.ควรให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน <u>คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน</u> “เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน” ที่กำหนดให้มีสัดส่วนของภาครัฐอยู่ด้วยอาจมีความไม่เหมาะสม เนื่องจากอาจมีลักษณะประโยชน์ทับซ้อนระหว่างอำนาจหน้าที่ตาม (๕) รายงานคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด เมื่อปรากฏว่ามีกรณีจะต้องเพิกถอนป่าชุมชน ทั้งแปลงหรือบางส่วน ซึ่งเจตนารมณ์ของกฎหมายป่าชุมชนตามรัฐธรรมนูญบัญญัติขึ้น ต้องการให้ชุมชนหรือบุคคลในชุมชน หรือชุมชนใกล้เคียงมีส่วนร่วมในการจัดตั้งป่าชุมชน	หรือเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา จึงควรกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามกฎหมายเท่านั้น
๑๑. บทนิยาม คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” (ร่างมาตรา ๓)	<u>สำนักงานศาลยุติธรรม</u> (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐) ควรให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่	เนื่องจากที่กำหนดให้อธิบดีเป็นผู้มีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามร่างมาตรา ๓ เป็นเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อเป็นการปฏิรูปราชการลดขั้นตอน ลดภาระของรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้
๑๒. วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๕)	<u>สำนักนายกรัฐมนตรี (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑)</u> (๔) การปลูกป่าทดแทน ควรมี	ร่างมาตรา ๕ เป็นเรื่องของวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งป่าชุมชน ส่วนเรื่องของการใช้ประโยชน์จากป่า

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
	หลักเกณฑ์ที่ชัดเจน เพื่อนำไม้ที่ได้จากการปลูกป่าทดแทนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	ชุมชนอยู่ในร่างมาตรา ๓๓ (๔) การทำไม้ในบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ให้ทำได้ตามความจำเป็นในการดำรงชีพและการใช้สอยของสมาชิกป่าชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะภายในชุมชนนั้น โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะกำหนดในระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ซึ่งจะมีรายละเอียดเรื่องการนำไม้ที่ได้จากการปลูกมาใช้ประโยชน์ และต้องสอดคล้องกับแผนการจัดการป่าชุมชนตามร่างมาตรา ๒๐ (๕) ที่ได้อนุมัติจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดตามร่างมาตรา ๑๙ (๖) และร่างมาตรา ๓๐
๑๓. การบังคับใช้กฎหมาย (ร่างมาตรา ๖)	<u>สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐)</u> ความซ้ำซ้อนในเชิงพื้นที่ เนื่องจากหลักการของร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. กำหนดให้มีการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้ จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับในพื้นที่เดียวกัน <u>คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน</u> ความซ้ำซ้อนในเชิงพื้นที่ จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับในพื้นที่เดียวกันได้	ไม่มีความซ้ำซ้อน เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ป่าชุมชนจะต้องบังคับตามพระราชบัญญัติป่าชุมชนก่อน หากพระราชบัญญัติป่าชุมชนไม่ได้กำหนดเรื่องใดไว้ถึงใช้กฎหมายข้างเคียง

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
๑๔. องค์ประกอบของ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๗)	<u>กระทรวงกลาโหม</u> (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐) ควรกำหนดให้มีผู้แทนหน่วยงาน ของกระทรวงกลาโหม เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการนโยบายป่า ชุมชน หรือคณะกรรมการป่าชุมชน ประจำจังหวัดด้วย เนื่องจากประเด็น “เขตพื้นที่ป่าชุมชน” อาจกระทบต่อ เขตพื้นที่ทางทหาร	๑) เห็นด้วยกับความเห็นของ กระทรวงกลาโหม จึงเพิ่ม “ปลัดกระทรวงกลาโหม” เป็น กรรมการในคณะกรรมการนโยบาย ป่าชุมชน ๒) เห็นด้วยกับความเห็นของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงเพิ่ม “อัยการสูงสุด” เป็น กรรมการในคณะกรรมการนโยบาย ป่าชุมชน ๓) ผู้ทรงคุณวุฒิใน คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ที่มาจากคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน มีจำนวน ๔ ท่าน มีความเหมาะสม แล้ว เนื่องจากจะเป็นผู้แทนที่มาจาก ประชาชน ๔ ท่าน มาเป็นผู้แทนใน คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน (๒๑ ท่าน) ซึ่งประกอบด้วยภาครัฐ ๑๓ คน และภาคประชาชน ๘ คน
	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ควรเพิ่มนักกฎหมาย เป็น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนและ ตามที่ร่างกฎหมายกำหนดให้มีการ แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน ระยะเวลา ๙๐ วัน เป็นระยะเวลาที่ เหมาะสมหรือไม่	
	<u>คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูป กฎหมายในระยะเร่งด่วน</u> องค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิใน คณะกรรมการนโยบาย ป่าชุมชนที่มาจากคณะกรรมการ จัดการป่าชุมชนมีจำนวนน้อยเกินไป	
๑๕. วาระการดำรงตำแหน่ง ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๘)	<u>ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา</u> (เมื่อวันที่ ๒๒ เม.ย. ๕๙ สปท.) วรรคสอง ควรมีการกำหนดกรอบ เวลาในการสรรหา คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน เนื่องจากไม่มีกำหนดระยะเวลาในการ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายป่า ชุมชนเมื่อหมดวาระ	เห็นด้วยกับความเห็น จึงกำหนดให้ “ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้น จากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการ เพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ภายในเก้าสิบ วัน นับแต่วันที่หมดวาระ และให้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจาก ตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
		กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่”
๑๖. การพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน คณะกรรมการนโยบาย (ร่างมาตรา ๙)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> (๖) ควรตัดคำว่า “หย่อน ความสามารถ” ออก เนื่องจากบุคคล หย่อนความสามารถตามกฎหมายมี ระบุไว้ใน (๓) และ(๔) แล้ว	เห็นด้วยกับความเห็นของสภา นิติบัญญัติแห่งชาติ เนื่องจากบุคคล หย่อนความสามารถตามกฎหมายมี ระบุไว้ใน (๓) และ(๔) แล้ว
๑๗. อำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๑๐)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> (๑) ควรเว้นวรรคตอนระหว่างคำ ว่า “ การจัดตั้ง” กับคำว่า “การจัดการ” เพื่อให้เกิดความชัดเจน และควรแก้ไขข้อความตอนท้ายของ วรรคสองให้เหมือนกับ (๑) คือ “ใน การเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับนโยบายในการจัดตั้ง การ จัดการป่าชุมชน และเครือข่ายป่า ชุมชน ตาม (๑)	๑) เห็นด้วยกับความเห็นของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงควร ปรับปรุงร่างกฎหมายให้ชัดเจน ๒)เนื่องจาก คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนมี อำนาจหน้าที่ในการเสนอความเห็น ต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายใน การจัดตั้ง การจัดการป่าชุมชน และ เครือข่ายป่าชุมชน หรือพิจารณาให้ ความเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับป่าชุมชน ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี มอบหมาย ซึ่งรวมถึงการจัดทำ รายงานเกี่ยวกับสภาพโดยรวมของ ป่าชุมชนทั่วประเทศพร้อมทั้งเสนอ ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีปีละหนึ่ง ครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม การอนุรักษ์ การฟื้นฟูสภาพ ธรรมชาติในป่าชุมชนหรือการ สนับสนุนการจัดการป่าชุมชน จะสามารถทำให้การดำเนินงาน มีความเชื่อมโยงกันและมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงให้ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน กำหนดระเบียบเพื่อเป็นแนวทาง เดียวกันแต่ละป่าชุมชน
	<u>คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูป กฎหมายในระยะเร่งด่วน</u> การกำหนดระเบียบ การอนุญาต อนุมัติให้ใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน ควรเป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ไม่ควรเป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการการนโยบายป่าชุมชน ซึ่งเป็นองค์กรระดับชาติในการกำหนด นโยบายป่าชุมชน	

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
๑๘. ให้คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๑๔)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนมีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ด้วยหรือไม่ เนื่องจากโครงสร้างของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน มีการออกแบบโครงสร้างแบบกว้าง การพิจารณาอุทธรณ์ การออกคำสั่งระดับคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด จะต้องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน	เพื่อเป็นการลดขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการ ร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงได้กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ซึ่งหมายความว่าความรวมถึงเรื่องการอุทธรณ์ด้วย แต่ทั้งนี้ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจะเป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด
๑๙. องค์ประกอบคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด (ร่างมาตรา ๑๕)	เห็นควร แต่งตั้งข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่จากกรมป่าไม้เป็นเลขานุการ เช่น ป่าไม้จังหวัด หรือ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง <u>กระทรวงกลาโหม</u> (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐) ควรกำหนดให้มีผู้แทนหน่วยงานของกระทรวงกลาโหม เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน หรือคณะกรรมการป่าชุมชน ประจำจังหวัดด้วย เนื่องจากประเด็น “เขตพื้นที่ป่าชุมชน” อาจกระทบต่อเขตพื้นที่ทางทหาร <u>กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี</u> (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐) ควรเพิ่มคุณสมบัติความเชี่ยวชาญด้านภูมิศาสตร์ของกรมการป่าชุมชน ประจำจังหวัดที่มี	๑) เห็นด้วยกับความเห็นของกระทรวงกลาโหม จึงเพิ่ม “ผู้แทนกระทรวงกลาโหม” เป็นกรรมการในคณะกรรมการป่าชุมชน ประจำจังหวัด ๒) เห็นด้วยกับความเห็นของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จึงแก้ไขตำแหน่งกรรมการและเลขานุการจาก “ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด” เป็น “ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด” และเพิ่มผู้แทนนักกฎหมายคือ “อัยการจังหวัด” เป็นกรรมการในคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดด้วย

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> องค์ประกอบของคณะกรรมการ ป่าชุมชนประจำจังหวัด เห็นควรแก้ไข ตำแหน่งกรรมการและเลขานุการ จาก “ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เป็น “ผู้อำนวยการสำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัด” เนื่องจากเป็นการแต่งตั้งโดย ตำแหน่งไม่ใช่ตัวบุคคล และควรเพิ่ม นักกฎหมายเป็นกรรมการใน คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ด้วย	
๒๑. การจัดตั้งป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๒๐)	<u>ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา</u> <u>(เมื่อวันที่ ๒๒ เม.ย. ๕๙ สปท.)</u> มาตรา ๒๐ วรรคสี่ ตอนท้ายควร เพิ่มเติมคำว่า โดยให้สอดคล้องกับ สภาพภูมิประเทศ สภาพความเป็นอยู่ ของประชากรในชุมชน และ วัตถุประสงค์ของป่าชุมชน แทน ตอนท้ายของวรรคนี้ เพื่อความชัดเจน ในการกำหนดบริเวณต่าง ๆ	๑) เห็นด้วยกับผู้เข้าร่วม ประชุมสัมมนา(เมื่อวันที่ ๒๒ เม.ย. ๕๙ สปท.) จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมการ กำหนดให้พื้นที่ป่าชุมชนจะต้อง กำหนดบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ และ บริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ หรือ บริเวณเพื่อการอนุรักษ์เพียงอย่าง เดียว โดยให้สอดคล้องกับสภาพภูมิ ประเทศ สภาพความเป็นอยู่ของ ประชาชนในชุมชน และ วัตถุประสงค์ของป่าชุมชน เพื่อให้ เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ๒) การกำหนดเนื้อที่ขอใช้ ประโยชน์จากป่าชุมชนและการ กำหนดจำนวนเนื้อที่ป่าชุมชนที่ใช้ เพื่อการอนุรักษ์และเพื่อการใช้ ประโยชน์ ตามพระราชบัญญัตินี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ใน “กฎกระทรวงหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการยื่นคำขอและการอนุมัติให้ จัดตั้งป่าชุมชน พ.ศ.” ร่างมาตรา

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
	<u>ภาคประชาชน (จากการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ (ลงระบบ ครั้งที่ ๑))</u> - การต่ออายุป่าชุมชนไม่ต้องกำหนดอายุป่าชุมชนแต่ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานทุกปี - การแบ่งโซนการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนและการอนุรักษ์ให้มีกรอบให้ชัดเจน - ขอเสนอแก้ภูมิลำเนาของบุคคลที่จะขอจัดตั้งป่าชุมชน จากที่ไม่น้อยกว่าห้าปี เป็นไม่น้อยกว่าสามปี	๒๐ โดยพื้นที่ป่าชุมชนจะต้องกำหนดให้เป็นบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของพื้นที่ป่าชุมชนทั้งหมด ๓) คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนจะเป็นบุคคลที่มีรายชื่อในคำขอตามมาตรา ๒๐ (๓) และได้มีการประกาศการจัดตั้งป่าชุมชนแล้ว ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดประเภทและคุณสมบัติ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสมาชิกป่าชุมชน และคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนจะเป็นไปตามระเบียบ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนกำหนดตามร่างมาตรา ๒๗ ซึ่งจะกำหนดให้หลักเกณฑ์ให้ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมีจำนวนที่เหมาะสมแต่ละพื้นที่แต่ต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าคนขึ้นไป และให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปี ๔) การยื่นขอจัดตั้งป่าชุมชนจะต้องเป็นบุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไปจึงจะขอจัดตั้งป่าชุมชนได้ แต่การที่จะเป็นคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนได้นั้นต้องมีคุณสมบัติอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ ถึงจะเป็นคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนได้ ซึ่งรายละเอียดดังกล่าวจะไประบุในระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนตามมาตรา ๒๗

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
	<u>กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐)</u> มาตรา ๒๐ การยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชน ควรกำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านวนศาสตร์ การจัดการป่าไม้และด้านภูมิสารสนเทศให้คำปรึกษาในการจัดทำคำขอจัดตั้งป่าชุมชน <u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ควรกำหนดเนื้อที่ขอใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนต่อจำนวนประชากรที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน และควรกำหนดจำนวนเนื้อที่ป่าชุมชนที่ใช้เพื่อการอนุรักษ์และเพื่อการใช้ประโยชน์ให้ชัดเจน และตามร่างมาตรา ๒๐ (๓) ควรพิจารณาว่า จำเป็นต้องกำหนดจำนวนของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนไว้ด้วยหรือไม่ และการกำหนดให้บุคคลต้องมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชนนั้น ในเรื่องอายุของบุคคลที่กำหนดดังกล่าวมีความเหมาะสมหรือไม่	
	<u>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑)</u> ควรแก้ไขข้อความคำว่า “ชุมชนในท้องถิ่น” เป็น “ชุมชนท้องถิ่น” เพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้น	ภายในพื้นที่ป่าชุมชนจะต้องกำหนดบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ และบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ หรือบริเวณเพื่อการอนุรักษ์เพียงอย่างเดียว ซึ่งการเก็บหาของป่าและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอื่น

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
		ในเขตป่าชุมชน ตามร่างมาตรา ๓๓ (๓) , (๔) และ (๕) ต้องเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนกำหนด ทั้งนี้ การทำไม้ในบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ให้ทำได้ตามความจำเป็นในการดำรงชีพและการใช้สอยของสมาชิกป่าชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะภายในชุมชนนั้น และต้องสอดคล้องกับแผนการจัดการป่าชุมชนที่ได้อนุมัติโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ วัฒนธรรม และความยั่งยืน โดยคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนจะต้องระบุกิจกรรมในแผนการจัดการป่าชุมชนตามร่างมาตรา ๒๐ (๕) และต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดตามร่างมาตรา ๑๙ (๖) และร่างมาตรา ๓๐
	<u>คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน</u> ควรแก้ไขข้อความคำว่า “ชุมชนในท้องที่” เป็น “ชุมชนท้องถิ่น” เพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้น	เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน จึงแก้ไขข้อความคำว่า “ชุมชนในท้องที่” เป็น “ชุมชนท้องถิ่น” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับคํานิยามคำว่า “ชุมชน”
๒๒. การจัดตั้งป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๒๐-๒๖)	<u>ภาครัฐ/ภาคเอกชน/ภาคประชาชน/ในหลายเวที</u> ขั้นตอนและระยะเวลาในการอนุญาตจัดตั้งป่าชุมชน เสนอให้กำหนดกรอบระยะเวลาดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้สั้นลง เนื่องจากกระบวนการการขออนุมัติอนุญาต การ	ได้แก้ไขโดยลดระยะเวลาขั้นตอนการจัดตั้งป่าชุมชนในหมวด ๔ ตั้งแต่ร่างมาตรา ๒๑ ถึงร่างมาตรา ๒๖ เพื่อให้ขั้นตอนการจัดตั้งป่าชุมชนมีระยะเวลาที่สมควร

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
	คัดค้านและระยะเวลาพิจารณาคำ คัดค้านการจัดตั้งป่าชุมชน ใช้เวลารวม ๆ ก็นานกว่า ๓๐๐ วัน ซึ่งนานเกิน ความจำเป็น	
๒๓. การปิดประกาศคำขอ จัดตั้งป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๒๑)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ควรแก้ไขความในวรรคสาม จาก ถ้อยคำ “หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการ ป่าชุมชน” แก้ไขเป็นหลักเกณฑ์และ วิธีการจัดการประชุม” และความว่า “ระเบียบคณะกรรมการป่าชุมชน ประจำจังหวัดกำหนด” แก้ไขเป็น “ระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายป่า ชุมชนกำหนด” เพื่อให้ระเบียบ ดังกล่าวเป็นระเบียบกลางจาก คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ทำให้การกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการประชุมเป็นมาตรฐานเดียวกัน	เห็นด้วยกับความเห็นของสภา นิติบัญญัติแห่งชาติ จึงควรปรับปรุง ร่างกฎหมายให้ชัดเจน
๒๔. การตรวจสอบ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายละเอียดที่ ระบุในคำขอและรายงานผลการ ตรวจสอบ (ร่างมาตรา ๒๒)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> มาตรา ๒๒ วรรคสอง ควรแก้ไขคำ ว่า “เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน” เป็น “ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่า ชุมชนแห่งท้องที่” เพื่อให้สอดคล้องกับ วรรคหนึ่ง	เห็นด้วยกับความเห็นของสภา นิติบัญญัติแห่งชาติ จึงควรปรับปรุง ร่างกฎหมายให้ชัดเจน

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
๒๕ การอุทธรณ์มติการจัดตั้ง ป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๒๖)	<u>สถานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ควรมีการพิจารณาคำว่า “ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติ”เป็นระยะเวลาในการดำเนินการสิ่งใดและสมควรกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหรือไม่ อย่างไร และในส่วนระยะเวลาในการพิจารณาของอธิบดีควรมีคู่มือในการปฏิบัติงาน เพื่อกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ชัดเจน	๑) คำว่า “ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติ”นั้น เป็นกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดแจ้งมติให้จัดตั้งป่าชุมชนตามคำขอหรือให้จัดตั้งป่าชุมชนเพียงบางส่วน หรือโดยกำหนดเงื่อนไขหรือมีมติไม่ให้จัดตั้งป่าชุมชน ให้ผู้ขอจัดตั้งป่าชุมชนและผู้มีหนังสือคัดค้าน หรือแสดงความเห็นทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติ เพื่อให้ผู้ขอจัดตั้งป่าชุมชนหรือผู้มีหนังสือคัดค้านมีสิทธิอุทธรณ์มติของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดต่อคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนตามร่างมาตรา ๒๕ จึงเป็นขั้นตอนที่สมควรแล้ว ๒) ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้อธิบดีจะพิจารณาในกรณีที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติให้จัดตั้งป่าชุมชนได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีมติ หากอธิบดีไม่เห็นชอบกับมติของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดให้นำเสนอคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนพิจารณาต่อไปตามมาตรา ๒๖ ๓) หลักเกณฑ์ดังกล่าว จะมีรายละเอียดกำหนดในกฎกระทรวงตามร่างมาตรา ๒๐ “กฎกระทรวง
	<u>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑)</u> ร่างมาตรา ๒๖ ให้อำนาจอธิบดีมีอำนาจในการอนุญาตจัดตั้งป่าชุมชน แต่หลักเกณฑ์ว่าพื้นที่ป่าอย่างไรจึงจะอนุมัติให้จัดตั้งป่าชุมชนได้หรือไม่ได้ ดังนั้นจึงควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้อธิบดีพิจารณาอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชนด้วย	

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
		หลักเกณฑ์และวิธีการ ในการยื่นคำขอและการอนุมัติให้ จัดตั้งป่าชุมชน”
๒๖. สมาชิกป่าชุมชนและ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๒๗)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ควรพิจารณาว่าจำเป็นต้องกำหนด เป็นกฎกระทรวงหรือไม่และควร พิจารณาความเชื่อมโยงในเรื่องอำนาจ หน้าที่ระหว่างสมาชิกป่าชุมชนและ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน	การออกกฎกระทรวงบางเรื่อง อาจไม่จำเป็นต้องออกเป็นกระทรวง จึงปรับให้เป็นระเบียบของ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน
๒๗. อำนาจหน้าที่ของ สมาชิกป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๒๘)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> การกำหนดมติเพื่อให้สมาชิกป่า ชุมชนพ้นจากการเป็นสมาชิก ป่าชุมชนโดยใช้คะแนนเสียงไม่น้อย กว่าสามในสี่ของคณะกรรมการจัดการ ป่าชุมชน มีความเหมาะสมหรือไม่	สัดส่วนคณะกรรมการป่าชุมชน จำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ เป็น สัดส่วนที่เหมาะสมแล้วเพื่อให้เกิด ความยืดหยุ่นต่อการปฏิบัติการ และ เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็บัญญัติคำว่าไม่น้อยกว่า เช่นกัน
๒๘. อำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการจัดการป่า ชุมชน (ร่างมาตรา ๒๙)	<u>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (จาก การประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐)</u> ในการกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับ การจัดการป่าชุมชนควรกำหนด ให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของหน่วยงานเจ้าของ พื้นที่ เนื่องจากการจัดทำป่าชุมชนไม่ เป็นการยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมาย อื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ชุมชนดังกล่าวจึง มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายของ หน่วยงานผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น ๆ”	๑) การกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับ การจัดการป่าชุมชนตามร่างมาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการจัดการป่า ชุมชนออกข้อบังคับเกี่ยวกับการ จัดการป่าชุมชน ให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของป่าชุมชนและไม่ ขัดแย้งกับระเบียบของ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ซึ่ง ตามร่างมาตรา ๑๑ กำหนดให้ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน กำหนดระเบียบว่าด้วยการอนุรักษ์ การฟื้นฟู การพัฒนา การ ควบคุมดูแล และการใช้ประโยชน์

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> การให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนพ้นจากตำแหน่งตามวรรคท้าย ควรตัดออก โดยควรกำหนดไว้ในหลักเกณฑ์และวิธีการตามร่างมาตรา ๒๗ วรรคสอง เนื่องจากเกี่ยวกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน	ทรัพยากรธรรมชาติในป่าชุมชน โดยระเบียบดังกล่าวจะกำหนดเป็นแนวทางกรณีพื้นที่อื่นของรัฐ เพื่อให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนไปดำเนินการออกข้อบังคับให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละป่าชุมชนและสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ต่าง ๆ ๒) กรณีของวรรคท้ายเป็นกรณีที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ จึงให้พ้นจากการเป็นคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน ด้วยมติของคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดซึ่งแตกต่างจากการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสมาชิกป่าชุมชน และคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนกำหนดร่างมาตรา ๒๗
๒๙. แผนการจัดการป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๓๐)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ระยะเวลาในการนำแผนจัดการป่าชุมชนเดิมมาใช้ต่อไปจนกว่าจะมีการอนุมัติแผนจัดการป่าชุมชนใหม่ ควรกำหนดระยะเวลาที่ใช้แผนเดิมให้ชัดเจน เช่น ควรมีระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี	- ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ในร่างมาตรา ๓๐ ไม่ได้กำหนดระยะเวลาการใช้แผนจัดการป่าชุมชนเดิมจนกว่าจะมีการอนุมัติแผนจัดการป่าชุมชนใหม่ แต่ได้กำหนดให้แผนจัดการป่าชุมชนที่คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดอนุมัติแล้วให้ใช้บังคับได้เป็นเวลาห้าปี และให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนเสนอแผนจัดการป่าชุมชนต่อคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดก่อนแผนจัดการป่า

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
		ชุมชนเดิมหมดอายุไม่น้อยกว่าหกเดือน
๓๐. การขอเปลี่ยนแปลงเขตป่าชุมชน ปรับปรุงแผนจัดการป่าชุมชน หรือขอให้เพิกถอนป่าชุมชนทั้งแปลงหรือบางส่วน (ร่างมาตรา ๓๑)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ควรพิจารณาเงื่อนไขการขอเปลี่ยนแปลงเขตป่าชุมชน ปรับปรุงแผนการจัดการป่าชุมชน หรือเพิกถอนป่าชุมชนทั้งแปลงหรือบางส่วน	การขอเปลี่ยนแปลงเขตป่าชุมชน ปรับปรุงแผนการจัดการป่าชุมชน หรือเพิกถอนป่าชุมชนทั้งแปลงหรือบางส่วนนั้น ต้องนำหลักเกณฑ์ในหมวด ๔ การจัดตั้งป่าชุมชน ร่างมาตรา ๒๐ ถึง ร่างมาตรา ๒๖ มาบังคับใช้โดยอนุโลม โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะมีเรื่องการปิดประกาศการเปลี่ยนแปลงเขตป่าชุมชน การปรับปรุงแผนการจัดการป่าชุมชน หรือการเพิกถอนป่าชุมชนไว้ หากไม่ให้ด้วยกับเรื่องดังกล่าวก็สามารถอุทธรณ์ได้ ซึ่งถือว่าเป็นมาตรการควบคุมที่ชั้นหนึ่ง
๓๑. พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องจัดให้มีหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายอื่นแสดงแนวเขตป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๓๒)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ควรกำหนดจำนวนเนื้อที่ป่าชุมชนที่ใช้เพื่อการอนุรักษ์ และเพื่อการใช้ประโยชน์ให้ชัดเจน และควรกำหนดเนื้อที่ขอใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนต่อจำนวนประชากรที่ขอจัดตั้งป่าชุมชน ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน และควรกำหนดนิยามคำว่า “การนันทนาการ” เพื่อให้เห็นถึงขอบเขตการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน	๑) การกำหนดเนื้อที่ขอใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนและการกำหนดจำนวนเนื้อที่ป่าชุมชนที่ใช้เพื่อการอนุรักษ์และเพื่อการใช้ประโยชน์ ตามพระราชบัญญัตินี้จะกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ใน “กฎกระทรวงหลักเกณฑ์และวิธีการในการยื่นคำขอและการอนุมัติให้จัดตั้งป่าชุมชน พ.ศ.” ร่างมาตรา ๒๐ โดยพื้นที่ป่าชุมชนจะต้องกำหนดให้เป็นบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของพื้นที่ป่าชุมชนทั้งหมด ๒) ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ในร่างมาตรา ๓๓ (๒) จะกำหนดการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนเพื่อการนันทนาการในบริเวณเพื่อการใช้

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
		ประโยชน์ ซึ่งหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนเพื่อการนันทนาการจะเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนกำหนด
๓๒. การใช้ประโยชน์ภายในป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๓๓)	<u>สถานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ควรเพิ่ม (๖) การใช้ประโยชน์ในป่าชุมชนจะต้องรักษาไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศในป่า <u>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑)</u> ควรเพิ่มวรรคท้าย “การดำเนินการตาม (๑) – (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน” เพื่อให้ความชัดเจนและเข้าใจง่าย <u>ภาคเอกชน (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑)</u> ควรเพิ่ม “ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย” ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายมีสิทธิใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชนด้วย	๑) เห็นด้วยกับความเห็นของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเพิ่มข้อความในวรรคสอง ดังนี้ “การใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนกำหนด” ๒) เห็นด้วยกับความเห็นของภาคเอกชน จึงเพิ่มข้อความในวรรคท้าย ดังนี้ “การใช้ประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง หากเป็นบุคคลใดที่มีใช้สมาชิกป่าชุมชนมีสิทธิใช้ประโยชน์ภายในป่าชุมชน ให้เป็นไปตามข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชนที่คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนกำหนดตามร่างมาตรา ๒๙ (๑)
๓๓. การยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง กับบรรดาไม้และของป่าที่ได้มาจากป่าชุมชน	<u>สถานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ควรพิจารณาว่าควรมีการเก็บค่าธรรมเนียมหรือไม่	ตามพระราชบัญญัตินี้ การทำไม้สามารถกระทำได้ในบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ตามความจำเป็นในการดำรงชีพและการใช้สอยของสมาชิกป่าชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะภายในชุมชนนั้น ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายป่า

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
		ชุมชนกำหนด ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับแผนการจัดการป่าชุมชนที่ได้อนุมัติ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ วัฒนธรรม และความยั่งยืน ดังนั้น เพื่อเป็นมาตรการแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ ป่าชุมชน จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนในรูปแบบ “ป่าชุมชน” จึงได้กำหนดให้บรรดาไม้และของป่าที่ได้มาจากป่าชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง หรือค่าใช้จ่ายในการบำรุงป่าตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติตามร่างมาตรา ๓๔
๓๔. อ ำ น ำ จ ข อ ง คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนใน ก ำ ร ท ำ น ิ ต ิ ก ร ร ม (ร่างมาตรา ๓๕)	<u>กระทรวงยุติธรรม (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐)</u> การใช้คำว่า “ผูกพัน” มีความหมายถึง การทำนิติกรรมจะผูกพันตัว คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน หรือ ทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชน แต่การทำนิติกรรมในความหมายตามกฎหมาย หมายถึง การใด ๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยใจสมัคร มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล เพื่อที่จะก่อ โอน เปลี่ยนแปลง สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ โดยในความเข้าใจนิติกรรมดังกล่าว น่าจะเป็นการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่าง	เห็นด้วยกับความเห็นของกระทรวงยุติธรรม จึงได้แก้ไขข้อความจากเดิม “เกี่ยวกับ” เป็น “ผูกพัน”

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
	บุคคล	
	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> กรรมการจัดการป่าชุมชนมีอำนาจ ในการทำนิติกรรมใด ๆ ผูกพัน ทรัพย์สินส่วนกลางของป่าชุมชน เป็น การทำนิติกรรม ในเรื่องใดบ้าง ควรมีขอบเขตที่ชัดเจน	หากพิจารณาตามคํานิยามคำว่า “ทรัพย์สินของกลาง” จะ หมายความว่า เงินและทรัพย์สินที่ ได้มาเพื่อใช้ในการจัดการป่าชุมชน ไม่ที่สมาชิกป่าชุมชนร่วมกันปลูก ในบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ หรือ ทรัพย์สินที่สมาชิกป่าชุมชนร่วมกัน จัดทำในการจัดการป่าชุมชน ดังนั้น การนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน ส่วนกลางของป่าชุมชนและ ดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ส่วนกลางของป่าชุมชนตามร่าง มาตรา ๓๕ จะเป็นไปเรื่องการทำนิติ กรรมตามความหมายของนิยามคำ ว่า “ทรัพย์สินของกลาง”
๓๕. การฟ้องเรียกค่าสินไหม ทดแทน (ร่างมาตรา ๓๖)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมี อำนาจฟ้องร้องคดีได้หรือไม่ เพราะไม่เป็นผู้เสียหายตามกฎหมายใน การเรียกร้องค่าเสียหายแทนรัฐ	เห็นด้วยกับความเห็นของสภา นิติบัญญัติแห่งชาติ จึงตัดคำว่า “คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน” ออก เนื่องจากคณะกรรมการจัดการ ป่าชุมชนไม่เป็นผู้เสียหายตาม กฎหมายในการเรียกร้องค่าเสียหาย แทนรัฐ
๓๖. การเรียกร้องค่าเสียหาย แก่ทรัพย์สินส่วนกลาง (ร่างมาตรา ๓๘)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ใครเป็นผู้รายงานข้อเท็จจริงให้ อธิบดีกรมป่าไม้ทราบ	ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ กำหนดองค์ประกอบของ คณะกรรมการจัดการป่าชุมชน ประจำจังหวัด ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากร ป่าไม้แห่งท้องที่ เป็นกรรมการ และ ข้าราชการสังกัดสำนักจัดการ ทรัพยากรป่าไม้แห่งท้องที่หนึ่งคน ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งเป็นกรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการตามร่างมาตรา ๑๘

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
		โดยมีอำนาจหน้าที่ตามร่างมาตรา ๑๙ (๘) ควบคุม ดูแล การจัดการป่าชุมชนของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และแผนจัดการป่าชุมชน และ (๙) ตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการจัดการป่าชุมชนในจังหวัดแล้วจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ซึ่งอธิบดีกรมป่าไม้เป็นกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน
๓๗. การห้ามกระทำการภายในป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๔๑)	<u>ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา (เมื่อวันที่ ๒๒ เม.ย. ๕๙ สปท.)</u> (๓) ควรมีการปรับแก้ไขให้ชัดเจนในเรื่องของการห้ามและการอนุญาต <u>ภาคประชาชน (จากการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐ (ลงระบบ ครั้งที่ ๑))</u> ข้อ (๓) ข้อความห้ามบุคคลใดก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า การเก็บหาของป่าดังกล่าวที่ห้าม มีขอบเขตมากมายเพียงใด ควรระบุให้ชัดเจน เพราะถ้าไม่ชัดเจนการนำมาบังคับใช้จะมีผลให้ประชาชนรอบพื้นที่ป่าที่ใช้ประโยชน์จากป่ามีความเสี่ยงต่อการทำผิดข้อห้ามดังกล่าว	๑) เห็นด้วยกับความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา (เมื่อวันที่ ๒๒ เม.ย. ๕๙ สปท.) จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “ห้ามบุคคลใดก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำไม้ เก็บหาของป่า ขุดหาแร่ ล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าชุมชน เว้นแต่ เป็นการพระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้กระทำได้” กระทำตามมาตรา ๓๓ หรือตามที่ ๒) เห็นด้วยกับความเห็นของกระทรวงอุตสาหกรรม จึงได้กำหนดให้ บรรดาใบอนุญาต อาชญาบัตร และประทานบัตร ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ หรือสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลใดไว้แล้วก่อนวันที่อธิบดีประกาศการอนุมัติจัดตั้ง

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
	<u>กระทรวงอุตสาหกรรม (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐)</u> - ไม่ควรลิดรอนสิทธิกิจกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการก่อนวันที่จัดตั้งป่าชุมชนหรือวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ - ควรมีข้อยกเว้นในการเข้าไปทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชน กรณีที่พื้นที่ป่าชุมชนนั้นมีศักยภาพแร่และมีเหตุผลความจำเป็นทางด้านความคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจ <u>ภาคประชาชน (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑)</u> ควรปรับคำว่า “ที่ทำกิน” ตามร่างมาตรา ๔๑ (๒) ให้มีความหมายแคบลงและมีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะการห้ามเป็นที่ทำกินดังกล่าวอาจเป็นการห้ามการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูดูแลป่าจากราษฎร <u>ภาคประชาชน (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑)</u> ควรเพิ่ม (๔) ห้ามบุคคลหรือหน่วยงานใดใช้พื้นที่ป่าชุมชนทิ้งขยะหรือเศษซากวัสดุรวมทั้งสิ่งปฏิกูลใด ๆ อันเป็นมลพิษรวมทั้งมลภาวะอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ป่าชุมชน รวมทั้งก่อให้เกิดผลกระทบต่อพันธุ์พืชทั้งทางบกและทางน้ำตลอดจนทางอากาศอันก่อให้เกิดผลเสียต่อระบบนิเวศในป่าชุมชน	ป่าชุมชนในราชกิจจานุเบกษาอยู่ในบทเฉพาะกาล ๓) จึงเห็นควรเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕๑ (๔) เพื่อรองรับให้มีการเพิกถอนป่าชุมชน เมื่อมีเหตุผลความจำเป็นทางด้านกิจการเพื่อความมั่นคงแห่งรัฐเกิดขึ้น โดยการเพิกถอนป่าชุมชนในกรณีดังกล่าวเป็นอำนาจของอธิบดีกรมป่าไม้ให้การเพิกถอนป่าชุมชน ในกรณีข้างต้นต้องผ่านการกลั่นกรองจาก คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ก่อนที่จะอธิบดีกรมป่าไม้จะสั่งเพิกถอนต่อไป

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
๓๘) การศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ (ร่วมาตรา ๔๒ และร่วมาตรา ๔๓)	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ร่วมาตรา ๔๒ และร่วมาตรา ๔๓ ควรมีกำหนดในการอำนวยความสะดวกแก่สถาบันการศึกษาที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพหรือไม่ ภายใต้เงื่อนไขต้องไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ นอกจากนี้ ควรพิจารณาเกี่ยวกับบุคคลที่มีอำนาจอนุญาตเข้าไปในป่าชุมชนเพื่อดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มอบหมาย	ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้บุคคลใดซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มอบหมายตามมาตรา ๔๒ เข้าไปกระทำการใดๆ เพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ จะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนกำหนด ดังนั้น หลักเกณฑ์ดังกล่าวจะกำหนดในระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน
๓๙) การอนุญาตให้บุคคลเข้าไปกระทำการใด ๆ การศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ (ร่วมาตรา ๔๓)	<u>ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา</u> (เมื่อวันที่ ๒๒ เม.ย. ๕๙ สปท.) ตามมาตรา ๔๓ จะมีความยุ่งยากในการขอเข้าพื้นที่เพื่อทำการศึกษาวิจัยหากต้องขอจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมป่าไม้หรือหน่วยงานเจ้าของพื้นที่	๑) เห็นด้วยกับความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา (เมื่อวันที่ ๒๒ เม.ย. ๕๙ สปท.) จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมเป็น “บุคคลใดซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มอบหมายตามมาตรา ๔๓ เข้าไปกระทำการใด ๆ เพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ จะต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนกำหนด” ๒) เนื่องจากกรณีการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม หากมีความสำคัญจำเป็นต่อรัฐ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ระบุรองรับไว้แล้วในร่วมาตรา ๕๑ (๔)
	<u>ภาครัฐ (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑)</u> ควรระบุเพิ่มเติมสำหรับการขออนุญาตสัมปทาน เพื่อให้ครอบคลุมถึงกิจกรรมสำรวจและผลิตปิโตรเลียม เนื่องจากมาตรานี้ครอบคลุมเฉพาะ “การศึกษา ค้นคว้า วิจัย หรือสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ	

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
		ในกรณีเมื่อมีเหตุผลความจำเป็นทางด้านกิจการเพื่อความมั่นคงแห่งรัฐ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนป่าชุมชนทั้งแปลงหรือแต่บางส่วนได้
๔๐) อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๔๔)	<u>สำนักงานศาลยุติธรรม (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐)</u> ไม่ควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ป่าชุมชนมีอำนาจตามร่างมาตรา ๔๔ เนื่องจากเป็นของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา	เห็นด้วยกับความเห็นของสำนักงานศาลยุติธรรม เนื่องจากอำนาจหน้าที่ตามร่างมาตรา ๔๔ เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา
๔๑) การกำหนดให้เป็นพนักงานฝ่ายปกครอง หรือ ตำรวจตามประมวลกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔๕)	<u>สำนักงานศาลยุติธรรม (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐)</u> ควรแก้ไขร่างมาตรา ๔๕ โดยตัดคำว่า “เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน” ออก <u>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑)</u> เสนอให้ควรแก้ไขข้อความใหม่ ดังนี้ “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับความผิดอาญา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจไว้อยู่แล้ว	เห็นด้วยกับความเห็นของสำนักงานศาลยุติธรรม เนื่องจากตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้กำหนดให้อำนาจตรวจค้นบุคคลหรือยานพาหนะ จับและควบคุมตัวผู้กระทำความผิดเป็นอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เท่านั้น เพราะตามร่างมาตรา ๓ นิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน” หมายรวมถึงสมาชิกป่าชุมชน ซึ่งได้รับการเสนอชื่อโดยคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน ซึ่งมีใช้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
๔๒) หากพบว่าการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัตินี้ เป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่ หรือมีสิ่งอื่นใดในป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๕๐)	<u>สถานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดไม่ได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดำเนินการตามมาตรานี้ได้หรือไม่	ร่างมาตรา ๑๙ (๑๐) ได้กำหนดให้คณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนมอบหมาย
๔๓) การเพิกถอนป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๕๑)	<u>คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน</u> ควรกำหนดหลักเกณฑ์หรือขอบเขตของคำว่า “กิจการเพื่อความมั่นคงแห่งรัฐ” ให้มีความหมายที่ชัดเจน	เห็นคงตามร่างเดิม เนื่องจากการสั่งเพิกถอนพื้นที่ป่าชุมชนในกรณีเมื่อมีเหตุผลความจำเป็นทางด้านกิจการเพื่อความมั่นคงแห่งรัฐนั้น จะต้องพิจารณาก่อนว่า กิจการดังกล่าวมีกฎหมายให้อำนาจดำเนินการดังกล่าวเพื่อให้เป็นความมั่นคงแห่งรัฐหรือไม่ ตามร่างมาตรา ๖ หากกฎหมายให้อำนาจไว้ การเพิกถอนก็ต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนอีกชั้นหนึ่ง และหากคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนไม่เห็นชอบกับคำสั่งดังกล่าวก็มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งการเพิกถอนป่าชุมชน ดังนั้นหลักเกณฑ์ดังกล่าวเพียงพอแล้ว
๔๔) เงินรายได้ที่เกิดจากป่าชุมชน (ร่างมาตรา ๕๕)	<u>สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</u> (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐) ไม่ควรกำหนดยกเว้นให้เงินรายได้ ค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน หรือค่าบริการ เงินบริจาค เงินสนับสนุนจากรัฐบาล และเงินรายได้อื่นๆ ตามร่างมาตรา ๕๕ ได้รับการยกเว้นภาษีอากร	เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เนื่องจากสอดคล้องกับแนวทางการร่างกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ ว่าการเสนอร่างกฎหมายในเรื่องใดที่ไม่ใช่กฎหมายภาษีอากรไม่ให้บทบัญญัติกำหนดให้ยกเว้นภาษีอากรตาม

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
		กฎหมายว่าด้วยภาษีอากร
๔๕) บทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๕๖ ถึง ร่างมาตรา ๖๒)	<u>ภาครัฐ/ภาคเอกชน/ภาคประชาชน/ในหลายเวที</u> ควรพิจารณาบททวนความหนักเบาของโทษแต่ละมาตราด้วย ควรพิจารณาว่าการกำหนดโทษจำคุกเหมาะสมหรือไม่ หรือควรใช้มาตรการอื่นทางปกครองหรือทางนโยบาย เนื่องจากลักษณะความผิดตามร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ มีลักษณะเป็นความผิดที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นความผิด (Mala Prohibita) ซึ่งเป็นเรื่องไม่ร้ายแรงเท่ากับความผิดในตัวเอง (Mala in se) เช่น การฆ่าคนโดยเจตนา	๑) การบังคับใช้กฎหมายต้องเป็นไปตามกฎหมายป่าชุมชนภายใต้บังคับของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาว่าบทระวางโทษฉบับใดหนักกว่ากันก็ลงโทษตามกฎหมายฉบับนั้น กรณีอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติก็ถือว่าอยู่ในป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ด้วยเช่นกัน ก็ลงโทษตามกฎหมายฉบับนั้น กรณีอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติก็ถือว่าอยู่ในป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ด้วยเช่นกัน เนื่องจากไม่มีขอบเขตที่แน่นอน ดังนั้น หากเกิดการกระทำผิดกรณีเดียวกันในเขตป่าชุมชนที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติจึงต้องมี การดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แล้วจึงพิจารณาว่าบทกำหนดโทษใดหนักก็ให้ลงโทษตามบทนั้น ๒) แก้ไขบทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนและข้อบังคับของคณะกรรมการจัดการป่าชุมชน ในร่างมาตรา ๕๖ และร่างมาตรา ๕๗ เป็นโทษทางปกครองแทน

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
๔๖) การรองรับกิจกรรมที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการก่อนวันที่จัดตั้งป่าชุมชนหรือวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๖)	<u>ภาคเอกชน (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๖ ก.พ. ๖๑</u> การขยายอายุสัมปทานหรือการขอใช้พื้นที่ป่าชุมชน ควรมีการกำหนดที่ชัดเจนว่าจะให้ดำเนินการอย่างไร เช่น ขออนุญาตสัมปทานหรือเพิกถอนพื้นที่ป่าชุมชนก่อน และให้หน่วยงานใดดำเนินการเพิกถอนพื้นที่ป่าชุมชน เช่น กระทรวงพลังงานหรือผู้ขอสัมปทาน เป็นผู้ดำเนินการ ไม่ระบุอาจจะทำให้เกิดความสับสนในทางปฏิบัติได้	คงตามร่างเดิม เนื่องจากได้กำหนดให้ บรรดาใบอนุญาต อาชญาบัตร และประทานบัตร ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ หรือสัมปทาน ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลใดไว้แล้วก่อนวันที่อธิบดีประกาศการอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชนในราชกิจจานุเบกษา ตามความในร่างมาตรา ๒๖ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปเพียงเท่าที่กำหนดอายุใบอนุญาต อาชญาบัตร และประทานบัตร หรือสัมปทานนั้น ๆ ตามร่างมาตรา ๖๖ และหากมีความจำเป็นต้องขยายอายุสัมปทานหรือขออนุญาตสัมปทาน ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้รับรับไว้แล้วในร่างมาตรา ๕๑ (๔) ในกรณีเมื่อมีเหตุผลความจำเป็นทางด้านการกิจการเพื่อความมั่นคงแห่งรัฐ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน อธิบดีมีอำนาจสั่งเพิกถอนป่าชุมชนทั้งแปลงหรือแต่บางส่วนได้
๔๗) การรองรับป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งตามแนวทางข อ ง กรมป่าไม้	<u>กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (จากการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค.๖๐)</u> ควรกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อรองรับป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งตามแนวทางของกรมป่าไม้	กำหนดบทเฉพาะกาล ร่างมาตรา ๖๗ ถึง ร่างมาตรา ๖๙ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์รองรับป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งตามแนวทางของกรมป่าไม้

ประเด็น	ความเห็นของส่วนราชการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	คำชี้แจง (ความเห็นของ ทส.)
๔๙) การกำหนด กฎกระทรวงและระเบียบ	<u>สภานิติบัญญัติแห่งชาติ</u> ควรพิจารณาทบทวนการออก กฎกระทรวง เพราะบางเรื่องอาจจะไม่ จำเป็นต้องออกเป็นกฎกระทรวง	เห็นด้วยกับความคิดเห็นของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เนื่องจาก การออกกฎกระทรวงบางเรื่องอาจไม่ จำเป็นต้องออกเป็นกระทรวง ควร ปรับให้เป็นระเบียบของ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน เ ๑.กฎกระทรวงไม่ควรมี หลายฉบับ ควรมีเฉพาะประเด็นที่ สำคัญ หากมีหลายฉบับอาจส่งผลกระทบต่อ ระยะเวลาการจัดทำร่างกฎกระทรวง และต้องจัดทำแผนการออกกฎหมาย ลำดับรองประกอบการเสนอ กฎหมาย ๒. พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. เป็นกฎหมายใหม่ เมื่อ ประกาศใช้อาจมีปัญหาในการ ดำเนินงาน หากมีความจำเป็นต้อง แก้ไขปรับปรุงบางประเด็น เพื่อให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ หากเป็น กฎกระทรวง การแก้ไขจะยากกว่า หากเป็นเพียงระเบียบคณะกรรมการ ป่าชุมชน ก็จะดำเนินการได้ง่าย ดังนั้น จึงได้ปรับกฎกระทรวงให้ เหลือกฎหมาย ๔ ฉบับ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑. ภาครัฐ

๑.๑ การใช้ภาษาบางคำอ่านแล้วเข้าใจยาก อาจจะตีความแตกต่างออกไปจากเดิม

๑.๒ การมีร่าง พ.ร.บ.ป่าชุมชนเป็นสิ่งที่ดี แต่ก็ยังไม่ค่อยเข้าใจเท่าไร แต่ก็คิดว่าดี มีประโยชน์
ต่อชุมชน ก็อยากให้ พ.ร.บ.ป่าชุมชน อย่าตีกรอบการบังคับ ชุมชน มากเกินไป

๑.๓ อยากให้งบประมาณและติดตามการตัดไม้ทำลายป่า ขอความรู้เรื่องกฎหมาย

๑.๔ ควรมีมติกรม.เข้าที่ประชุมสภาเพื่อเสนอภาพลักษณ์ของการดำเนินงานป่าชุมชน ซึ่งชุมชนโดยส่วนใหญ่ ที่มีพื้นที่ป่าชุมชนสามารถได้รับผลประโยชน์จากการหาเก็บของป่า และเป็นการเพิ่มรายได้ กลับสู่ชุมชนและยั่งยืนด้วย

๑.๕ หน่วยงานทุกภาคส่วนต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆของแผนงานยุทธศาสตร์

๑.๖ มาตรา ๖๒ ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใดถึงแก่ความตาย ให้ไม้ ของป่าหรือ ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ เนื่องจากการกระทำความผิดของผู้ต้องหา หรือจำเลยตกเป็นของแผ่นดิน เว้นแต่ภายใน ๒ ปีทายาทของผู้ต้องหาหรือจำเลยพิสูจน์ได้ว่าไม้ ของป่า หรือทรัพย์สินดังกล่าวไม่ได้เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดให้คืนแก่ทายาทของผู้ต้องหา เห็นควรลดระยะเวลาามาเหลือเพียง ๑ ปี เพราะถ้านานจะทำให้เรื่องถูกละทิ้งไปหรือล่าช้าเกินไป

๑.๗ บทกำหนดโทษจำคุกหรือปรับนั้นในปัจจุบันมีการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มีการปรับอัตราใหม่ “จำคุกหนึ่งปีปรับสองหมื่นบาท” ดังนั้นควรปรับอัตราโทษให้สอดคล้องด้วย เช่น มาตรา ๖๐

๑.๘ ควรแก้ปัญหารากไม้ชุมชนที่ตั้งรกรากมากก่อนตามประกาศเขตอนุรักษ์

๑.๙ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีแผนจะประกาศพื้นที่อุทยานแห่งชาติ จำนวน ๒๔ แห่ง เนื้อที่รวมทั้งหมด ๔,๗๔๘,๘๒๑.๐๒ ไร่ ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อราษฎรที่ทำกินและอาศัย อยู่เดิมในเขตพื้นที่ที่จะประกาศอุทยานแห่งชาติ ดังนั้น ควรมีการสำรวจจำนวนประชากร และจำนวนที่ดิน ที่ราษฎรทำกินและอยู่อาศัยให้ชัดเจนก่อนมีการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และต้องมีการกันพื้นที่ชุมชน และพื้นที่ที่มีการในรูปแบบป่าชุมชนออกมาก่อน เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการ ในรูปแบบป่าชุมชนต่อไปได้ภายใต้พระราชบัญญัติป่าชุมชนฉบับนี้

๑.๑๐ ความซ้ำซ้อนในเชิงพื้นที่ จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาเรื่องการบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับ ในพื้นที่เดียวกันได้

๒. ภาคประชาชน

๒.๑ สื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลเชิงลึก ในแต่ละป่าชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยวในอนาคต

๒.๒ ต้องการสิทธิประโยชน์คุ้มครองชีวิตในการดูแลรักษาป่า

๒.๓ ควรมีคำตอบแทนให้กับคณะกรรมการป่าชุมชน

๒.๔ ประเด็นการฟื้นฟูพื้นที่ป่าในเขตป่าชุมชนโดยการปลูกทดแทนในพื้นที่ที่เป็นที่ว่างเปล่า โดยการบุกรุกมาก่อน ควรเป็นการปลูกไม้ในเชิงเศรษฐกิจและสามารถบริหารจัดการโดยชุมชนร่วมกับ คณะกรรมการระดับจังหวัดได้

๒.๕ ให้เพิ่มสิทธิประโยชน์ เจ้าหน้าที่ป่าชุมชนและคณะกรรมการป่าชุมชนเวลาออกปฏิบัติ หน้าที่ และร่วมปราบปรามจับกุมการกระทำผิดในเขตป่าชุมชน

๒.๖ กฎหมายที่ใช้เป็นบทลงโทษควรมีการลงโทษที่ชัดเจนเหมาะสมกับการกระทำผิด

๒.๗ ยากให้คณะกรรมการป่าชุมชนมีคำตอบแทนในการทำงานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจใน การทำงาน

๒.๘ ต้องการให้มีคำตอบแทนในการดูแลรักษาป่าชุมชน

๒.๙ เรื่องป่าชุมชนนั้น สมควรออกเป็นรูปธรรมที่เจนเพื่อเป็นกรอบการทำงานเป็นแนวทาง เดียวกันและสมควรบริหารจัดการโดยชุมชนและมีกรรมการที่บริหารงานชัดเจนตรวจสอบได้ และควรมี

งบประมาณจากภาครัฐบาลทุกปี มิใช่แค่เพียงครั้งแรกและครั้งเดียว ซึ่งไม่สามารถบริหารและจัดการตลอดอายุของการขึ้นทะเบียนเป็นป่าชุมชนได้

๒.๑๐ อยากให้ พ.ร.บ. ป่าชุมชนคุ้มครองชาวบ้านที่เข้าไปทำภารกิจเกี่ยวกับป่าชุมชนและดูแลป่าชุมชน

๒.๑๑ ด้านอำนาจการจัดการของคณะกรรมการต้องให้ชัดและมีอำนาจจัดการ พื้นฟู พัฒนา หารายได้ ป้องกัน และปราบปราม ผู้กระทำผิดได้

๒.๑๒ ด้านการมีส่วนร่วม หมู่บ้านได้มีพื้นที่ครอบคลุมผืนป่าในเขตป่าสงวนให้จัดตั้งป่าชุมชนทุกหมู่บ้าน ห้ามสมัครใจ เป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านนั้นๆต้องขึ้นทะเบียน

๒.๑๓ ท้องถิ่นใดมีป่าชุมชน ผู้บริหารต้องตั้งبودหนุนมาให้คณะกรรมการป่าชุมชนทำโครงการมาพัฒนา ทุกปี ไม่ต่ำกว่าโครงการละ ๕๐,๐๐๐ บาทต่อ ๑ ป่าชุมชน อย่าให้เป็นภาระเพียงคณะกรรมการฝ่ายเดียว

๒.๑๔ ต้องสร้างความเป็นอัตลักษณ์ให้ชัดเจนในแต่ละป่าชุมชน

๒.๑๕ ทางกรมป่าไม้ควรร่วมประชุมกับราษฎรเพื่อตั้งคณะกรรมการดูแลป่าชุมชน

๒.๑๖ ควรให้สิทธิในการดูแลรักษาใช้ประโยชน์แก่ชุมชนให้มาก เพราะผู้ที่จะรักษาและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน คือ ชุมชน

๒.๑๗ ให้คณะกรรมการป่าชุมชนใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของหมู่บ้านโดยไม่ให้มีเขตป่าสงวนมาเกี่ยวข้อง

๒.๑๘ กรรมการป่าชุมชนให้มีวาระที่ชัดเจน

๒.๑๙ ให้มีการแก้ไข พ.ร.บ. ทุกๆ ๕ ปี เพื่อให้เป็นปัจจุบัน

๒.๒๐ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการใช้ทรัพยากรจากป่าชุมชนอาจจะแตกต่างกันตามสภาพป่าชุมชนแต่ละท้องที่

๒.๒๑ บทกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือน เป็นอย่างน้อยหรือมากกว่า ๖ เดือนก็คิดคำนวณตามความเสียหายที่เกิดขึ้น จากการกระทำความผิด มูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น ระยะเวลาลงโทษต้องมาขึ้นตาม

๒.๒๒ ควรเพิ่มสิทธิคุ้มครองคณะกรรมการป่าชุมชนในระหว่างร่วมปฏิบัติหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ในการป้องกันดูแลในพื้นที่ป่าชุมชน

๓. ภาคเอกชน

๓.๑ ควรมีการรับรองมาตรฐานการจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืนโดยระบบ Third Purely เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการควบคู่กับการปฏิบัติตามกฎหมาย

๓.๒ ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมเครือข่ายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงต่าง ๆ

การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมป่าไม้ ได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการรับฟังความคิดเห็นทุกเวที มาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ให้มีความเหมาะสมก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ในประเด็นดังต่อไปนี้ เช่น องค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนประจำจังหวัด การใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการจากป่าชุมชน อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน

พร้อมทั้ง กำหนดหลักเกณฑ์รองรับปาฐมชนที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งตามแนวทางของกรมป่าไม้ก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นต้น

ข. ขั้นตอนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติปาฐมชน พ.ศ. ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ดังนี้

๑. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติปาฐมชน พ.ศ. มีบทบัญญัติบางประการที่อาจส่งผลกระทบต่อภารกิจและสิทธิเสรีภาพของบุคคลเพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในปาฐมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจึงควรเร่งทำความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมายที่อาจได้รับผลกระทบ

๒) เป็นโอกาสให้มีส่วนร่วมทั้งในระดับการตัดสินใจเชิงนโยบายและในระดับการดำเนินการ รวมถึงเน้นการใช้มาตรการจูงใจมากกว่าการบังคับใช้กฎหมายแต่เพียงอย่างเดียวอันจะเป็นการป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งแตกแยกระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน

๓) ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินการของรัฐ และประโยชน์ที่จะได้รับในระยะยาว

๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติปาฐมชน พ.ศ. และไม่มีข้อเสนอนะ

๓. กระทรวงการคลัง เห็นว่า

๑) การจัดตั้งปาฐมชนในพื้นที่อื่นของรัฐจะต้องมีหนังสือยินยอมจากหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่นั้น จึงสามารถนำพื้นที่ดังกล่าวไปจัดตั้งเป็นปาฐมชนได้ แต่อย่างไรก็ดีเนื่องจากการบริหารจัดการที่ราชพัสดุอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะและมีหลักเกณฑ์ วิธีการในการปกครองดูแล บำรุงรักษา รวมทั้งจัดประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ดังนั้น การจะนำที่ราชพัสดุไปจัดตั้งเป็นปาฐมชนตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามกฎหมายที่ราชพัสดุด้วย

๒) เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติปาฐมชน พ.ศ. มาตรา ๕๕ และเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติปาฐมชน พ.ศ. ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

๔. ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติปาฐมชน พ.ศ. และไม่มีข้อเสนอนะ

๕. กระทรวงคมนาคม เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติปาฐมชน พ.ศ. และไม่มีข้อเสนอนะ

๖. กระทรวงยุติธรรม เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติปาฐมชน พ.ศ. และไม่มีข้อเสนอนะ

๗. สำนักงานศาลยุติธรรม เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติปาฐมชน พ.ศ. และไม่มีข้อเสนอนะ

๘. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นว่า

๑) การบังคับใช้กฎหมายหลายฉบับในพื้นที่เดียวกัน สมควรที่จะต้องพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ กฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้บังคับอยู่ในพื้นที่นั้น ๆ

๒) การกำหนดบทบัญญัติในร่างมาตรา ๕๕ ที่กำหนดให้เงินรายได้ให้สามารถเก็บรักษาไว้ใช้จ่ายในกิจกรรมการจัดการป่าชุมชน โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินนั้น เป็นบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑ การกำหนดบทบัญญัติในลักษณะเช่นนี้จึงสมควรที่จะได้หารือร่วมกับกระทรวงการคลัง

๓) การกำหนดบทบัญญัติในร่างมาตรา ๔๔ ที่กำหนดให้อำนาจเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน (ซึ่งรวมถึงสมาชิกป่าชุมชนซึ่งได้รับการเสนอชื่อโดยคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนให้เป็นเจ้าหน้าที่ป่าชุมชน) มีอำนาจสั่งให้ผู้หนึ่งผู้ใดออกจากป่าชุมชนหรือกระทำการหรืองดเว้นการกระทำการใด ๆ ในเขตป่าชุมชนเมื่อปรากฏว่ามีการกระทำหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อันมีลักษณะเป็นการใช้อำนาจทางปกครอง จึงจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมเพื่อกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจในส่วนนี้

๙. คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ได้รับการพัฒนาและผลักดันตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๗ แต่ยังไม่สำเร็จ รวมทั้งเป็นข้อเสนอของสภาปฏิรูปแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้วย ซึ่งตามมาตรา ๓๒ ของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้นำรายงานผลการศึกษาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศของหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาพิจารณาบัญญัติลงในแผนการปฏิรูปประเทศด้วย

๑๐. กระทรวงกลาโหม เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. และไม่มีข้อเสนอแนะ

๑๑. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. และไม่มีข้อเสนอแนะ

๑๒. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. และไม่มีข้อเสนอแนะ

ในการนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้ส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงการคลังและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปประกอบการพิจารณาด้วย

ค. ขั้นตอนร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) วาระที่ ๑ มีการแก้ไขประเด็นสำคัญเพิ่มเติมนอกเหนือจากร่างที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ดังนี้

๑. กำหนดให้การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่ป่าหรือพื้นที่อื่นของรัฐ มิให้นำกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติมาบังคับใช้เป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีการเพิกถอนป่าชุมชน โดยให้ใช้

ระเบียบว่าด้วยการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชน รวมถึงการแปรรูปไม้การมีไม้หรือของป่าในครอบครอง การนำไม้หรือของป่าเคลื่อนที่ และการผ่านด่านป่าไม้สำหรับไม้หรือของป่าที่ได้มาจากป่าชุมชนที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดแทน เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

๒. กำหนดให้การจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐ จากที่ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายนั้น ๆ เป็นการการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อื่นของรัฐเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

๓. กำหนดให้ที่โทษทางปกครองแทนการลงโทษทางอาญา เป็นต้น

ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงได้มอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องในประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ในการนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมป่าไม้พิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวมีหลักการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นเดิมและเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ทั้งฉบับ โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ฉบับผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) วาระที่ ๑ ผ่านทางช่องทางเว็บไซต์กรมป่าไม้ (www.forest.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน

๒. การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ฉบับผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) วาระที่ ๑ ผ่านทางช่องทางเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน

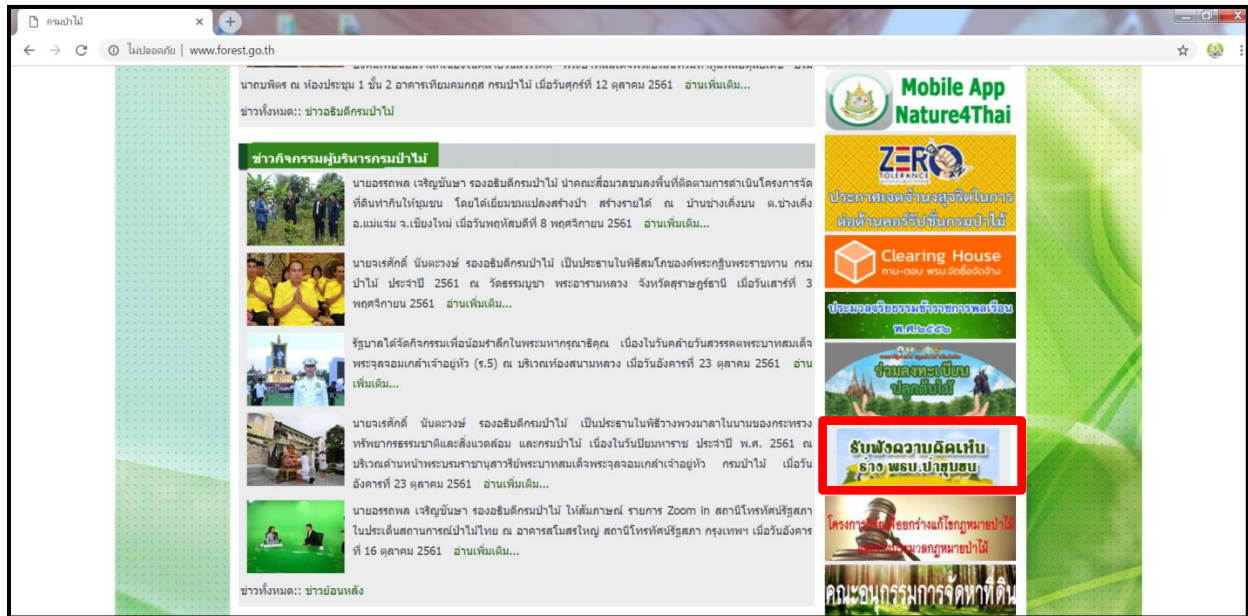
ทั้งนี้ มีผู้เข้าชมร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. จำนวน ๓๒๗ คน โดยมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๙ คน เห็นด้วย จำนวน ๙ คน

๒. การพิจารณาผลการรับฟังความคิดเห็นของร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.

จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแล้ว พบว่า มีผู้เข้าชมร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. จำนวน ๓๒๗ คน โดยมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๙ คน เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. จำนวน ๙ คน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมป่าไม้จะนำความคิดเห็นดังกล่าวแจ้งคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อมาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ให้มีความเหมาะสมก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ผ่านเว็บไซต์

๑. การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์กรมป่าไม้ (www.forest.go.th)

The screenshot shows the public hearing form titled 'การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.' (Public Hearing for the Draft Forest Community Bill, B.E.). The form is divided into several sections:

- กรณำไม้ขอเชิญชวน...** (Invitation to Participate): A section for inviting community members to participate in the hearing.
- ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน** (All Stakeholders): A section for identifying stakeholders and their contact information.
- เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น** (Participate in the Hearing): A section for providing feedback and comments.
- เกี่ยวกับการจัดทำ** (Regarding the Drafting): A section for providing information about the drafting process.
- ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ...** (Draft Forest Community Bill, B.E. ...): A section for providing information about the draft bill.
- รับฟังความคิดเห็นร่าง พรบ.ป่าชุมชน พ.ศ. ...** (Public Hearing for the Draft Forest Community Bill, B.E. ...): A section for providing feedback and comments on the draft bill.

The form includes various input fields for text, dates, and checkboxes, as well as a section for uploading documents. A red rectangular box highlights the entire form area.

๒. การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th)

